

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 103. ANULU XIX.

Sabiu, in 30 Decembre 1871. (11 Ian. 1872.)

Telegrafulu ese de doue ori pre septimana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiune se face in Sabiu la expeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori fran-ate, adresate cãtra expeditur'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre unu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celealte pãrti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru intrã a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a douã ore cu 5 1/2 cr. si pentru a treiã repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

Cu inceputulu anului 1872, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acest'a foia.

„Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de doue ori pe septamana Joi'a si Dumineca. — Pretulu abonamentulu pre anulu intregu e :

Pentru Sabiu 7 fl. pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardia cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postale, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

„Editur'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Catra finea anului.

Anulu ce espira s'a nascutu intre mari dureri. Europ'a era cu privirea atintita asup'a unei drame mari si sangerose ce se petrecea in giurulu Parisulu. Acesta prima celate a continentulu europenu era bombardata de prussieni. Sortile cele grele ale resbelulu cadura mai tãrdiu cu totulu in defavorea francesiloru. Acesti'a avura nenorocirea a se supune la conditionile cele aspre, dictate de unu invingetoriu neinduratu; inse cu tote aceste paharulu nu au fostu desiertatu pana in fundu. Furia resbelulu a trebuitu sa se renoiasca in sinulu natiunei franceze si Europ'a a trebuitu, dupa facerea pacei intre francesi si nemti, sa vedea spectaculu celu mai infioratoriu si vandalicu, intielegemu resbelulu civilu francesu, reshelulu intre adunarea natiunale din Versailles si intre comun'a din Parisu.

Relele aceste nu au remasu indiferenti fatia cu constelatiunea europena. Franci'a, carea se dicea mai nainte ca merge in fruntea civilizatiunei a devenitu atatu de debile in urm'a raneloru grele capatate dela inimizii si „amici“, incatu a incetatu de a mai fi considerata pre unu tempu in afacerile europene. Russi'a a fostu cea dintãiu putere carea s'a folositu de ocaziune si si-a delaturatu pedecile ce i le facea tratatele dela 1856 pre Marea-Negra; ea a inceputu indata a-si repara fortaretiile si a radica nai de resbelu pre undele pontulu euzinu.

Germania serbeza triumfuri preste triumfuri. Poterile i gratuleza si o magulescu pentru victoriele reportate si facu apoi combinatiuni despre o stare noua de lucruri, dupa parerile unor'a, in modulu santei aliantie de odinora, dupa parerile altor'a cu Germania in fruntea Europei.

Itali'a, sicura ca protectiunea cea interesata a Franciei, nu i va sta in cale, a inceputu a-si gusta liniseita fruptele nisuintiei sele. Victoru Emanuelu intra serbatoresce in Rom'a, capital'a Italiei si dupa densolu ministeriulu si parlamentulu. Pap'a Piu IX se declara pre sine insusi prinsu in Vaticanu cu scopu

de a sterna mila domnitoriloru catolici seu jalusi'a vre-unui domnitoru, carele sa intrevina si sa derime regatulu atabann si sa-i redea ierasi infalibila potestate, decretata de o adunare de supusi sufletesci ai sei inca in anulu trecut.

Acestu visu fatalu inse nu s'a realizatu. Itali'a, mai treza decatu Franci'a, a urmatu o politica intielpta, nu a datu ansa la provocari nici intr'o parte si asiã ea si-a asigurat si pre venitoriu o consolidare multu promitietorie civilizatiunei europene.

Dara anulu acest'a au produsu si unu fructu alu celoru decise in Vaticanu in privint'a infalibilitãiei. Fructulu acest'a e miscarea cea mare pre campulu bisericescu in Germani'a. Unu preotu gr. cat. Dollinger si radica vocea in contra dogmei celei noue de infalibilitate, langa elu se asociazã alti, mai cu sema in Bavari'a si punu temelulu la miscarea cea religiõsa politica a catolicismulu vechiu.

Aceste suntã trasurile generati ale eveniminteloru celoru mai insemnate din Europ'a din anulu espiratu.

In lãintrulu monarchiei nostre au fostu unele incercãri de impacare cu renitentiã constitutionalã din Boemi'a si Moravi'a. Incercarea acest'a s'a nenorocitu din caus'a sumetiei nemtiesci a nemtiloru de dincolo de Lait'a, mai alesu dupa sucesele cele mari politice ale nemtiloru din Germani'a. Starea actuala a pãrtiloru de dincolo de Lait'a e pre recentã pentru ca sa-i potemu inregistra aici efectele.

Reimpacarea cu Croati'a e inca in inceputurile cele mai dintãiu.

Din anulu trecut s'a stracuratã intre romãni din Transilvani'a o neintielegere din cele mai desastrose, in privint'a procederei loru politice. O serbare a unui banchetu in Brasiovu a datu ansa la diferentie jurnalistiche intre pãrtile deosebite si numite: activista si passivista. Diferentiile aceste s'au inaspritu cãtra finea anului mai multu prin invinuri aruncate din partea passivista, invinuri cari in urma ajunsesera pana la suspiciunãri ordinãrie. Deca din partea acest'a s'aru aduce odata si motive fndate pentru procedrea loru, din cari sa se pãta vedã folõsele retrãgeri romãniloru dela lupt'a constitutionalã, s'aru termina si acestã odiõsa frecare in sinulu natiunei romãne. Dara fiindca nu audimu de alte, decatu ca sa acceptãmu tempuri mai bune, si de alta parte vietia reale arãtãndu-ne pagubele ce suntemu siliti sa le suferimu in urm'a acestei retrãgeri, partea activista este in totu dreptulu de a continua aperarea pareriloru sele si asiã cu durere trebuisa vedemu, ca in diferint'a acest'a avemu o societã neincheiata si la finea acestui anu. Ceea ce ne insuflã o sperantia este pasirea cea energica a pãrtiei activiste in unele pãrti ale tieret. Acestã pasire arata ca partea acest'a are idea chiara despre chiamarea unei natiuni si prin urmare de tient'a ei si sta pana acum in strinsa legatura cu istoria natiunale.

In fine sa nu trecemu cu vederea ca romãni de religiunea gr. or. au avutu si dile frumõse si placute, cari voru remãne, pre langa tote nesuintiele pigmeice de ale lãtuncã, serine si luminõse in paginile istoriei natiunale. Dilele aceste suntã cele ce in anulu acest'a le-au consãntitu romãni gr. cr. din Transilvani'a, Ungari'a si Banatu iubileulu de 25 de ani, de cãndu adeca Escelent'a Sea Presãntitulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Bar. de Siagun'a au intratu in acum archidiees'a tranna gr. or. si a inceputu activitatea sea ca prelatu bisericescu si ca celu dintãiu barbatu natiunale politicu.

Romãni, cari au alergatu din tote pãrtile la acestã maretia serbare si cari in tote pãrtile au intocmitu serbãri pariale in acelu tempu, au doveditu lumei ca sciu recunõsce meritele barbatiloru sei in adãveru meritati.

La radiele acestel serbãri amu dorã sa se to-

pescã in inimile multor'a si cea din urma ghiati'a pagubitorie intereselor natiunale romãne, pentru cã in anulu in care preste curendu vomu intrã sa potemu coalcerã solidari cu totii pentru binele nostru in genere si in specie si sa potemu stã pregãti la luptã chiaru si cãndu sãrtea ne aru largi cerculu luptei pana la afaceri derivate din schimbãrile europene atinse mai susu. Cine are urechi de auditu se audã!

Cu privire la programulu publicatu pentru o conferintia natiunale generale pre a treiã di de craciunu, respundemu la mai multe interpelatiuni, ca aceea a fostu o parere a propunetoriulu, carea nu eschide altu terminu. Fiindu ca preste terminulu acest'a amu trecut, asiã dupa cum suntemu asiguratã din mai multe pãrti trebuie sa fim indulgenti pana va ferlã tempulu cã sa se facã conferintiele particulare si sa audimu care e espressionea generala a romãniloru in privint'a conferintiei si a tempului tieneret ei. Atunci apoi vomu annunciã tempulu otaritu si nu numai o parere dapa cum a fostu in programulu publicatu.

Apelu.

Brasiovu, in 7 Ianuariu 1872.

Domnule redactoru! Ti tramitu spre publicare urmatoriulu apelu, indreptatu astadi in presidiu alu comitetulu permanentu, alesu in congressulu natiunale romãnu din 1861/3 in Sabiu, din partea comitetulu natiunale romãnu localu din Brasiovu:

Inaltu presidiu alu comitetulu permanentu alesu in congressulu natiunale romanescu din 1861/3 in Sabiu!

In conformitate cu aici /. alaturatulu respunsu, ce l'a datu inteligintia romãna din Brasiovu in adunarea sea dela 17 Octobru st. v. 1871 la apelu comitetulu de 7 din Sabiu (vedi „Tel. Rom.“ nr. 88) subscripsulu comitetu natiunale vine prin acest'a in numele romãniloru brasioveni, a vrogã umilitu pre Escelentia Vãstra, care sunteti astadi singurulu presidiu alu comitetulu permanentu alesu de congressulu natiunale romanescu dela 1861/3, cã sa binevoiti a luã cu tactulu si energia, care v'a destinsu totu-dẽun'a, initiativ'a in actiunea politica a natiunei romãne din Transilvani'a si impreuna cu comitetulu a pregãti calea pentru tienera unui congressu seu a unei conferintie natiunale, in care natiunea manifestãndu-si dorintiele sele sa-si fipsedie programulu conduitei sele pre viitoriu in afacerile politico-natiunale.

Suntemu incredintiati, Escelentia ca acestã dorintia a nãstra, care de altfelu s'a manifestatu si se va manifestã, sperãmu, de aci inainte si din alte pãrti ale Transilvaniei nu o Ve-ti lasã neconsideratã cu deosebire intr'unu tempu atatu de criticu.

Brasiovu in 13 Dec. 1871. s. v.

Primiti, Escelentia, asigurarea deplinei nãstre increderi si stime

Comitetulu natiunale.

prin Branu, m. p.

Ios. Puscariu, m. p.

Denumirile din urma.

Deca aruncãmu privirea asup'a denumiriloru si totu odata si asup'a barbatiloru canosuti de pregãti pentru cariera judecãtoresca trebuie sa incuviintãmu si noi reclamatiunile ce le aflãmu in diuarele nãstre, de-si nu potemu sa aprobãmu motivarea acestor'a in totu cuprinsulu. Avemu corespondintie dela barbatu de acẽa, cari au avutu totu de-un'a cea mai buna vointia cãtra statu si cari au fostu totu de-un'a pentru o procedere a romãniloru intre marginile constitutionalã, din cari corespondintia vedemu cãta indignatiune au produsu si in aci bine

cugeta tori impregiorarea, ca s'au pusu st'at'a pretiu pre informatiunile bar. Aporu, carele o conosciu ca are o aversiune mare câtra români. Nu voim sa impunem cu fort'a că cine-va sa nu aiba afectiuni séu aversiuni câtra vre-unu individuu séu câtra o societate séu si câtra o natiune, inse déca afectiunea séu aversiunea în afaceri private si inca este unu reu, cu câtu nu va fi ea unu si mai mare reu cându este vorb'a de interese patriotice. Si baronulu Aporu si ori-care altulu trebuie că dupa ce e magiaru bunu sa nu fia patriotu reu; si dupa impregiorările n'ostre, cine pune mai pre susu afectiunile inimei sele decâtu interesele patriei este patriotu reu.

Lucrulu iase s'a intemplat. Suntu si voru fi inse multe ocaziunile, unde si magiarii în functiunile lor inalte si inferioare si în legislatiune, déca voru voi sa dovedesca unu patriotismu adevératu, trebuie sa considere altu-feliu interesele tieriei, decum s'au facutu pâna acum. Căci altmintrea bine ca ne vomu poté resbuná unii asupr'a altor'a cu despretiu si cu retragere, dara prin acést'a poteriile cele mai bune si folositoare se langesescu si la casu de lipsa apoi ori-ce mijlocu electrisatoriu remâne fâra de efectu si statulu fâra de ajutoriu.

Reflessiunile aceste le facemu în interesulu binelui comunu si nu din motivulu de a dá ose de rosu, dupa cum se obicinuescu unii a dice, ba dupa cum ne spunea mai cesti ani unu yperzelosu natiunalistu, că sa devina cine-va vendictoriu de natiune, *) cí pentrucá si umbr'a aversiuniloru reciproce între natiunalitáti sa se stérgea.

Altmintrea vomu remâne totu numai cu d o r i n t i ' a de a vedé armonia poteriiloru în statu realisata, dara preste marginile acestei donriantie nu vomu poté trece nici odata.

Eveneminte politice.

Cá sa imprascie ori-ce temeri d. Thiers a ingrigitu a dá o aparentia. Mai de una-dile, unu jurnalul departamentale francesu, publica unu manifestu de adhesiune la republica în josulu cărui'a erau subscrisi principele de Joinville si ducele d'Aumale. „Erá o curata gluma, — dice în privinti'a acést'a „Independinti'a Belgica“, — cá si manifestulu electoral aruncatu la 1848 de Ludovicu Napoleonu Bonaparte adherându la republica.“

Resulta deci ca alarmele organelor Bonapartistice date dela aparitiunea lor si pâna astadi, cumca d. Thiers aru visá o restaurare Orleanista, n'a fostu ce-va neintemeiatu, căci tóte actele dlui Thiers vinu, di cu di, sa dea dreptate diselor organe. Astadi principele Joinville si ducele d'Aumale, adherinti ai republicei, se afla în parlamentu, ba inca intrati în armata si în contr'a legiei, cu grade exceptionali... pentru nisce persóne atâtu de inalte.

Apoi... odata republica!

În adevéru situatiunea Franciei, din ori-ce punctu de privire aru fi luata, este din cele mai dificili. În launtru unu guvernulu care intinde tóte mrejele pentru o restaurare feudala, restaurare care nu poté conveni tieriei odata cu capulu; din afara, note insultătoare, amenintătoare dela d. de Bismarck, pâna a-si constitui tribunale în departamentele ocupate, tribunale cari sa judece chiaru pre francesi.

Sa sperámu inse ca geniulu celu bunu si bunulu simtiu francesu voru salvá tier'a civilizatiunei, a libertáti si a generositáti!

Simptome bune au inceputu a se caracterisá pre ceriulu acelei generóse tieri; dela o margine la ceea-lalta bonapartistulu i-si ia unu aventu din cele mai puternice si cá specimen, sa spunem ca, în Parisu, cu ocaziunea reinnoirei camerei la care tiene atâtu de multu d. Thiers, — totu pentru scopuri Orleaniste, — tóte partidele si nuantiele fâra deosebire, — afara de estremii legitimisti si estremii republicani, — suntu otariti a pune candidatur'a dlui Duvernois, actualulu redactoru alu jurnalulu L'Ordre, care este cá si unu drapelu bonapartistu.

În aceste dile cestiunea militara a fostu subiectulu unei discussiuni fôrte laborioase în sinulu camerei reprezentantiloru Danemarcei. Opiniunea generala cere o reducere însemnata a cheltuieliloru pentru ostire si marina, aceste cheltuieli trecându preste ori-ce proportiune a resurselor tieriei si preste ori-ce necesitáti de resbelu. Majoritatea inse a Rigsdagului, întielegându ca aci erá verita

*) Asiá scriea unu „natiunalistu“ de cei cu gura mare mai cesti ani în „Tromp. Carp.“

oditi'a dlui de Bismarck care aru vrea, si nu fâra conventu, pre Danemarce'a chiaru desarmata; majoritatea, dissimulându ca convine cu fondulu reclamatiuniloru, a fostu de parere a se amâná cestiunea financiara pâna la votarea unei legi organice pentru aperiarea nationala, lege pre care guvernulu a promis sa o infacisiedie în sesiunea viitoare.

Astu-feliu incidentulu s'a inlaturatu si pres'a va catá a face sa intre în capulu publiculu necesitatea armare!

Canoniculu Doelinger, despre care amu mai vorbitu si în alte cronice esteriore, canoniculu care a datu Germaniei semnalulu luptei improtiv'a ultramontanismulu infalibilistu, si care, cu tóta escomunicarea, cu care l'a lovitu arhiepiscopulu din Múnich, a fostu alesu rectoru alu universitáti din Múnich, si s'a confirmatu în aceste functiuni de câtra regele Ludovicu. Cu ocaziunea instalarei sele, noulu rectoru a pronunsiatu unu discursu jumetate politicu, jumetate religiosu. Amintindu marile eveneminte cari au transformatu pre Germania d., de Doelinger a demonstratu ca, la rendulu seu, Roma a declarat resbelu Germaniei, si ca decretule din Vatican suntu o adevérata desfidere data sciintiei si ratiunei. Déca cestiunea unitáti germane nu s'a potuto resolve decâtu prin spada, canoniculu Doelinger crede ca cestiunea religioasa, reform'a liberala, unitatea biserice, se va face într'unu modu mai pacificu.

„T. C.“

Diet'a Ungariei.

În siediinti'a din 22 Decemvre a casei deputatiloru se cetesce si incuviintieza mai întâiu protocolulu. Lud. Wirkner indrepta câtra ministerulu întregu o interpelatiune relativu la drumurile decadiute din comitatulu Torontalului si Temesiului. Ministrulu de financia K. Kerkápoli aterne unu proiectu de lege despre regularea monopolulu de tutu. Se va tipari si distribui.

Cu aceste trece cas'a la ordinea dilei, la care sta cá objectu primu a trei'a cetire a proiectelor desbatute în siediinti'a trecuta; se primescu definitivu si tramitu casei magnatiloru spre pertractare. Urméza desbaterea conspectulu 52 de petitiuni care la propunerea comitetulu de petitiuni fâra vre-o observare se tramitu ministeriloru respectivo.

Dupa aceste se continua desbaterea generale despre bugetulu ministerulu de cultu si instructiune. Contr'a votarei bugetulu vorbescu Paczolay, K. Tisza, Schvarz, Irányi si dr. Miletics; Gonda, Lázár si Tancsics pentru; în fine raspunde si combate ministrulu de cultu Pauler la invinuirile produse de oppositiune cu ce siediinti'a se incheia.

În 26 Decemvre tienú cas'a deputatiloru o siediintia fôrte scurta în care presinta ministru-presiedintele Lónyay unii articoli de lege sanctionati si cari dupa publicare se tramisera casei magnatiloru spre acela-si scopu.

De asemenea o siediintia scurta tienú cas'a deputatiloru si în 28 Decemvre. În acést'a siediintia aterne ministrulu de justitia trei articoli de lege sanctionati de M. Sea, si adevca despre sustinerea provisoria judecatoriei superioare financiale, despre aplicarea judiloru dela tribunalele de prim'a instantia disolvate si despre dispositiunile transitore necesare pentru activarea articolulu de lege 31, 1871. Articuli de lege se publica si tramitu casei magnatiloru. Presiedintele postesce deputatiloru anu nou fericitu, cu ce siediinti'a se incheia.

Fagarasiu 22 Dec. 1871.

Domnule redactoru! Amu vedutu resultatulu denumiriloru la judecatoriele reg. mag. de cari n'amu dubitatu nici unu momentu, ca acelea voru esi tare nefavorabile pentru noi români. Ce ocaziune mai bine venita de câtu acést'a, i se poté oferí regimulu ungurescu spre a probá, ca se intereséza de binele seu si alu celoru-lalte natiuni? Cá totu-dé-un'a, asiá si acum fii majoritáti populatiunei din Ardealu, români fara trecuti cu vederea. Dupa ce ministrulu de justitia Bitto, nu aflá nici unu motivu, se seduse usioru de espectoratiunile presiedintelui tabulei regie br. Aporu, ca cu deosebire tinerimea româna din Ardelu, aru avea tendentie daco-romanistice, si delaturá din posturi pre multi români calificati pentru oficiile de asesore si jude si alte posturi de conceptu. Regimulu dovedi de non, ca un'a vorbesce si alt'a face, ca totu-dé-un'a promite a luá în consideratiune dreptele pretensiuni ale românilor iera cându asteptámu si fapte, atunci ne vedemu insielati.

Dela judecatori'a districtuale în Fagarasiu au remasu fâra postu ómeni cu servitiu de 20 si mai multi ani, cu familie numeroasa, apoi barbati, a câroro calificatiune si activitate nu se póte trage nici de cum în dubietate.

Denumirile asiá cum s'au facutu pre aici, au produsu o nemultamire generale, nu numai în români, cí si în cei neromâni, si acést'a nemultamire se manifestéza în tóte partile. Chiaro si procedur'a cu denumirile a fostu unica în feliulu seu, ori câtu de riguros a fostu absolutismulu, inse cu ocaziunea organizárilor, n'a espusu nici odata pre amplotiului casulu seu intemplari. Sub regimulu actualu amu celitu denumirile în 28 Decembre 1871, si totu atunci s'au sistatu si salariile, într'unu tempu atâtu de criticu, de o parte prin scumpete, de alta parte prin gerulu iernei.

Dara sa lasámu acést'a icóna trista si sa trecu la afacerile acestui districtu.

Conformu legiei municipale, restauratiunea oficiiloru municipali s'a facutu în 28 Decemb. 1871, din 164 membri virili si alesi, au fostu presenti preste 100, unu numeru acést'a destulu de mare, în asemanare cu greutatea lui intelectuale; multe locuri, unde ne dedasemu a vedé barbati, cari si cunoscéu positiunea si sfer'a loru de activitate, le vedeamu acum ocupate de individi, cari nici, ca scieau pentru ce suntu chiamati; amu vedutu si de acei'a, cari dupa instructiunile primite dela unulu, ce luase asupra-si uriciós'a rola de a midloci resierea unui'a séu altui'a la posturi, strigau „nu e asiá“ chiaru si atunci cându capitanulu supremu cetea câte unu §. din legia municipale. Cortesirele, ce în dilele din urma luasera mari dimensiuni si atietierile din partea amplotatiloru mai în etate contr'a tinerimei si în specie contr'a juristiloru aru fi produsu si în diu'a de alegere unu scandalu publicu, iera déca totu-si s'a incongiuratu acela si alegerile au decursu preste acceptare în cea mai buna ordine fiindu-se tóte într'o di, avemu de a multamí numai întielepçionei si tactulu de conducere, alu ilustratiiei Sele domnulu capitanu supremu Ves. Tamasiu.

Nu pucinu a contribuitu la alegeri si reverendis. d. protopopu din Zernesci Ioanu Metianu, carele cu deosebire în cuventarea tienuta înainte de a procede la alegeri în cuvinte fôrte patranditoare si bine simtite, sufocá consciintiositatea fia-cáru membru la actulu alegerei. Aceea cuventare aplaudata de repetite ori, avú succesulu doritu, căci în tóte posturile, afara de celu de fisicu, chirurgu si ingineru districtuale, se alesera români, parte mare juristi absoluti.

În posturile cardinals, au remasu totu oficialii de pâna acum, si anume cá vice-capitanu dlui Ioanu Codru Dragusianu, cá protonotariu dlui Daniile Gremoiu.

În 1 Ianuaru 1872, st. n. s'a constitutu si judecatori'a cea noua reg. ung. La acestu actu au fostu invitati toti cetatienii Fagarasiului si au si participatu unu numeru mare. Limb'a româna disparuse, în secele judecatoriei audiai numai limba magiara, astemplantu unu entusiasmu mare, precum, obicinuescu a-lu areta ungurii, ori de câte ori se face ce-va ungurescu, dara ne-amu insielatu, căci de pre fetiele tuturoru cetei mai multu o intristare, decâtu o vioiciune, toti pareau, ca asista mai multu la unu actu funebrele, decâtu la unu actu ce e destinat a desvoltá o noua vietia. Dupa ce acum justiti'a este mai numai în mân'a streiniloru, nu potu incheia, decâtu apelandu la amplotiiti municipali, cari stau în im-diata atingere cu poporulu, cá sa desvólte tóta activitatea posibilu pentru imbunatatirea stárei materiale, spirituale si morale a poporulu loru incredintiatu.

Unu fiu alu districtulu.

De sub Siatra, 14 Dec. 1871.

Cu bucuria amu vedutu incunoscitiunea în nr. 119 alu „Feder.“ între varietáti, prin carea de nou se publica, cumca la domni autori, — Varn'a si Rosiu, din Lapusiulu ungurescu, se maf afla de vendiare tabele de parete cu litere colorate, (20 la numeru) si indreptate; mai incolo, cumca cártile: Geografi'a si Fisic'a s'au pusu sub tipariu, din partea domnilor autori — ba si unu Abecedariu inca se va pune sub tipariu în scurtu tempu. Gratulámu domnilor autori, căci intru adevéru se interesara multu de literatur'a cártiloru scolastice, numai amu voi a le trage atentiunea la nisce d'atini, si adevca: — nu cum-va cu mentionatele opuri

— ce le aduc la lumina, sa le mai impuna oficiosu la sermanele comune din acestu cercu — deca se va vedé in fine ca nu e sperantia de vre-unu castigu. Buna ora cum s'au facutu cu tabelele de parete, caci vrendu revrendu fura silite comunele a si le procurá, pâna cându s'au observatu, din partea inspectorelui districtualu gr. or. din acestu cercu, si le confiscá, dara cu tóte aceste pretiulu l'au sciutu domni autori lesne smulge din sum'a de 300 fl. v. a., carea la demandarea domnului inspectore civilu de scóle B o e r Károi din acestu tienuta se luasera in anii trecuti, de pre confessiunalistii gr. or. cá pedepsa dela parintii proniciloru de scóla, pentru le revire. Dara in fine ce sa mai vedé? Nu numai pretiulu mentionatelor tabele s'au negociatoritu, fára scirea nóstra, ci intrég'a suma e pusa ad acta din partea mai cu séma a domnului Varn'a. Densului nu-i fu mila de sermanulu poporu si nu pregetá, cá in scólele nóstre de pre aicea, unde cu greutate ne potemu procurá câte ce-va, sa fi lasatu acelea parale cá sa fi fostu de fondu la fia-carea scolotia, avendu fia-care comuna câte 20 fl. v. a. acum la prim'a data, si asiá mai târdiu credú domnule ca si insusi dumneata te-ai fi bucuratu de acést'a. — In tempulu acéla de negociatoria — si arogá dlu Varn'a dreptulu de vice inspectore civilu scolariu, si asiá dispunea dupa placu sa inlature totu ce-i stá in cale, uitandu ca este numai vice-protopopu gr. cat. Acum dupa cum scimu, s'au luat mesuri energice din partea demnului inspectoru districtualu confessionalu gr. or. din acestu cercu — pentru negociatoria cea volnica cu sum'a de 300 fl. v. a. a gr. or. ceea ce au fostu contr'a punctelor din § 14 a art. 38 a legi scolare, din anul 1868.

In fine acum de o cam data incheiu numai cu acea, ca domni autori sa se lase de negociulu loru, caci e probabilu sa nu se baneroteze — buna ora cá odata cu nisce cárti de ale lui Petri. Sa nu aiba sperarea acea ca voru totu mulge pre poporulu gr. or. din acestu cercu, si apoi totu-si voru alarmá lumea larga — ca nu au subsistintia, si ca poporulu gr. or. cu superioritatea sea bisericeasca radica parete despartitoriu între crestinii cei de unu sânge, si ca acum edificiulu scolaru unde se afla densii progresându, este aprópe de ruinare s. a. caci cu asteliu de lucruri sinistre nici odata nu vomu putea fi norociti.

Binevoiti dle redactoru a dá locu, in colónele multu pretiutei foi a „Telegr. Rom.“, la aceste mici observári spre orientarea onoratului publicu cetitoriu.

Jonctiunea cailoru ferate cu cailé Ungro-Transilvane.

In ultimulu cuventu de tronu s'a prevediutu, cá subiectu de pertractare legislativa, si conventiunea dela 30 Martiu (11 Aprile) an. c. incheiatu „intre guvernulu maiestatiei Sele imperatului Austriei etc. si guvernulu inaltimei Sele principelui domnitoriu alu Principatelor-unite.“

Acea conventiune este resultatulu unora conferintie diplomatice multu mai serióse, de cátu fusese cea incheiata in Martiu 1870 in acea-si materia, asup'a cárei „Románulu“ publicase in acéla-si tempu óre-cari studie critice in mai multe articule.

Este inse cu totulu o alta intrebare: deca si acésta conventiune nóva coresponde seu nu, in tóte punctele sele, marelui scopu uationale-economicu, pre care treboie sa-lu avemu totu-dé-un'a inaintea ochiloru nostrii.

Respunsulu acestei intrebári s'aru poté dá numai priur'o analiza seriósa si petrundietóre a nóvei conventiuni. Pentru cá sa se póta face analis'a cu succesu se cere cá conventiunea diu Martiu — Aprile 1871 sa ajunga la cunoscutia intregului publicu, care este competente in asemenea materie.

Precum scimu acea conventiune s'a publicatu numai in unulu din diurile románe, inse si acéla in o omisione esentiale din art. 5 alu ei, de unde apoi s'a reproducu intr'unu memoriale esitu la Brasiovu, inse totu in acea eróre de traductiune seu de tipariu, nu potu se sciú.

Pedéps'a dumnedicéasca ce a venitu preste poporulu románescu si preste patri'a lui prin consortiulu numitu Strusberg, nu a lasatu natiunei mai nici unu minutu liberu, pentru cá barbatii ei de onóre si de buna credintia sa se póta ocupá mai de aprópe si mai intinsu inca si cu cestiunea legarei cailoru ferate.

Eu inse credu ca a sositu tempulu, in care natiunea trebnie sa-si întórca atentiunea sea inca si asup'a acestei cestiuni, care este si ea un'a din cele vitali. Sa nu-mi dica nici unu románu, ca nu voiesce sa audia de nici o jonctiune, pâna nu va scapá tiér'a de cele-lalte calamitati sub cari geme. In dilele nóstre evenemintele din afara, alu cároru devotamentu dela noi nu depinde, suntu multu mai tari de cátu vointi'a nóstra. Ce-i va pesá Rusiei de vointi'a nóstra cându locomotivele densei cá mâne voru ajunge la Sculeni. De alta parte sciutu este, ca asiá numit'a cale ferata orientale in 15 luni de dile va fi gat'a pâna la Brasiovu, iéra ramur'a ei pâna la orasiulu numitu Tergulu-Muresiului in Transilvania, in directiunea spre pasurile moldovenesci Gimesiu si Telgesiu, este dejá deschisa si data comunicatiunei din lun'a trecuta. O alta linie este prevediuta si proiectata in legea de cáti ferate din 1868 dela Clusiu in comediulu Transilvaniei, dreptu spre defileurile dintre Bucovina si Moldova. A mai remasu cá prin conventiunea, de care este vorb'a, sa se fiseze inca si a treia ramura, totu spre Moldova. Atunci apoi fratii Moldoveni voru avé destule linii pre cari sa póta esi „in Europ'a“

Voru avé inse si cele dóue poteri mari limitrofe minnat'a inlesnire de a esi la cea mai de aprópe ocazione un'a spre intempinarea altei'a pre pamentulu Moldovei, alu Bucovinei si alu Galitiei cu armatele loru. Acolo 'si voru dá ele mai intâiu buna diu'a, si se voru salutá un'a pre alt'a cu câte cincii sute de tunori. Tóta lumea practica scie, ca scopulu principale alu cailoru ferate este celu strategicu. N'aru trebni sa fia asiá, dara Segwe a disu unu mare adeveru: „Pacea este visulu filosofiloru, iéra resbelulu e istori'a omenirei.“

Domnulu meu! Cestiunea Strusberg alias Bleichröder este atátu de multu discutata si ventilata in tóte pártile si din tóte punctele de vedere, in cátu acéla care nu si-a formatu pâna astadi opiniune clara si drepta despre acea nu va mai fi in stare de a si-o formá in tóta viéti'a sea. Patri'a va esi óre-com si din acestu labirintu infricosiatu. Natiunea intr'unu modu seu altulu, va trebni sa-si aiba si ea cáti ferate, cari iéra-si nu voru poté sa remána isolate de ale altoru state. Dara pre unde si pre lánge ce feliu de conditiuni au sa fia acelea legate unele cu altele, acést'a este o cestiune in a cárei'a discussiune s'aru cuveni sa intrámu cátu mai curendu, premittendu fresce, precum s'a observatu mai susu, publicarea nóvei conventiuni in tóte diurile fára respectu la colórea loru politica, pentru cá cu atátu mai curendu sa „jungemu la o cointielegere.

Unele state cugeta numai la linii strategice. Dara óre noi sa imitámu orbesce si pre acestu teremu? De comerciulu nostru, de esportatiunea producteloru tieiei sa nu ne pe-se nimicu? Tocmai acum ne sta unu exemplu fiorosu dinaintea ochiloru nostrii in acésta privintia. In mai multe tienuturi ale Transilvaniei in acesti doi ani din urma recólt'a esi fórté seraca, din care cauza astadi in pietiele vecine, Brasiovu, Fagarasiu, Sabinu, St. Georgiu, etc., productele s'au urcatu la pretiu indoitu din ce fusera acelea in 1869. Caletoriulu vede pre fia-care di sute de transporturi cu cereale spre Transilvania inainte, iéra mai alesu in punctulu Predélu imbuldél'a carausiloru si comerciantiloru este atátu de mare la vama, in cátu multi suntu siliti sa astepte câte dóue dile pâna sa tréca prin anevoiós'a strimlóre si manipulare; inse-si deligenti'a de posta petrece regulatu câte 2—2 si jum. óre la acelu punctu, ceea ce nu e mai nicairi si la nici o posta din Europ'a. Preste 1 millionu de locuitori din vecin'a Transilvaniei si Banatu voru mai avé pane inca numai pâna in Aprile viitoriu. Intr'aceea in Munteni'a sute de mii de chile stau nevendute, singuru si numai pentru greutatea transportului, adeca pentru lips'a midilóceloru de comunicatiune.

Altu exemplu:

Astadi in capitala lemnele de arsu stau in pretiu dupa calitatea loru între 7 si 10 galbeni. Intr'aceea padurile seculare situate in regiunea dintre pasurile Buzeu-Valeni, Predelusiú-Siantiu si Predealu-Temisiu putrediescu de betranetie, seu se prefacu in cenusia in adinsu, nu numai pentru ardere de potasa, ci si pentru nebunesculu scopu de a inmúlti pasiunea vitelor. Dati acestei regiuni o cale ferata, fia si numai pâna la salinele Teleg'a din susu de Cămpin'a, si veti vedé pretiurile lemneloru scadiute in capitala la jumetate pretialu, ve-ti

avé si materialu sanetosu pentru constructiuni monumentali.

A-siu mai poté produce multe exemple in acésta directiune, speru insa ca vre-o péna mai deprinsa me va scuti de acésta ostená. Scopulu meu a fostu asta data numai a dá unu semnalu.

Y.

Varietáti.

* * Tergulu Sabinului de iérna s'a incheiatu in anul acést'a cu diu'a tergului liberu, luni, a trei'a di de craciunulu nostru. Serbatorile romanesci, au contribuitu si acum cá si alte dati la molatatea cea mare a tergului. Pre strade si in piatie nu erá miscare si viétia nici cátu intr'o di de marturia. A dóua cauza, de tergul a fostu asiá slabu, mai este secerisulu celu seracu de asta véra si tótna. Tieranulu e silitu sa venda vite si realitati pentru cá sa-si cumpere bucate si sa-si platésca contributiunile, dara nu are sa venda bucate cá sa-si póta cumperá incaltiaminte, vestiminte etc. cum o face cându secerisiele suntu bune.

* * „Pentru ce nu ve poteti stemperá voi activistiloru de totu recomandatú activitate“, dise dilele aceste unu passivitu, ori n'ati cetitu in „Gazeta“, ea voi cu pretensiunile vóstre periclitati o n ó r e a natiunei? Te insieli, reflectéza activistulu apostrofatu, pentru ca acést'a a-ti periclitat'o voi mai inainte cu injuraturile cele nesocolite asup'a unguriloru si cu cersstoriele vóstre obrasnice dupa posturi ung., pre cându pretensiunile nóstre nu au altu scopu decátu interese generali si speciali romanesci, între maginile legiloru.

* * („Magyar Polgár“) in numerulu seu de Sâmbata in unu articulu intitulatu „unu cuventu seriósu cátra partitele románe“ subserisu de dlu Moldovánu Gerő ne svatuesce, ca cu ocaziunea alegeriloru pentru diet'a venitória sa nu pregetámu a ne alipi pre lánge domni stângaci, caci numai acést'i'a ne voru putea mántui de grelele asupriri a celoru dela regimu. — E adeveratu, guvernulu presinte n'a facutu multu pentru románi, dara si ce a facutu e cu multu mai multu, decátu ce ni potu si voiescu a ni dá intru adeveru stângacii. Amu esperiatu, nu odata, buna vointi'a acéloru dela guvernulu cându i-amu luminatu despre interesele poporului nostru si deca i-amu aflatu câte odata pusifanimi si mai pucinu liberali, apoi acést'a s'a templatu de securu din caús'a, ca marea parte a deputatiloru nostri s'au alaturatu din nefericire cátra acéla, pre lánge cari militéza si „M. Polgár.“

Stângacii si-au aretatu colórea adeverata inca inainte de a veni la potere. Fantansti cá slovaculu Csernátony, cari nu voiescu a recunósce pre pamentulu Panoniei nemicu decátu pamentu ungurescu si natiune unguresca, ce ni potu prestá? si ce ni potu promite ómeni de panur'a lui Tisza, cari ni-au spus'o in dosu si in facia, ca la ce potemu contá sub unu regimu stângaciu? Cine nu-si aduce aminte de rusinósele scene, ce le-a provocatu ómenii, cáror'a s'au alaturatu natiunali nostri in dieta si in publicitate, de câte ori ni-amu radicatú graiulu pentru cele mai juste pretensiuni ale nóstre? — Pertractarile proiectului de lege pentru natiunaliati ni-au remasu inca „alta minte“ repuse! Si acestorú ómeni nu li rusine a se mai adresá cátra poporulu románu, pre carele totu-dé-un'a numai atunci l'au cautatu, cându au avutu lipsa de elu spre inaintarea scopuriloru loru proprie?

Aru fi bine, deca dlu Gerő si cu cei dela „M. Polgár“ aru meditá puciatelu despre binefaceriile ce ni le-au adusu pâna acum consocii dloru, inainte de a cautá in vre-o cauza spriginu la románi. Románii 'si intielegu interesele sele si fára de stângaci si nu-su dispusi a servi nimenui de midilóce órbo.

„Patri'a“.

* * („Noulu Curiéru románu“) se nimesce unu nou diuriu románu, care dela 1 Ian. 1872 va apare in Iasi sub redactiunea lui I o a n u S c i p i o n e B a d e s c u (Ionitia Badescu.) Din program'a mentionatului diuriu otragemu urmatórele pasagiuri:

„Tiér'a este sdruncinata si ametita de loviturile trecutului. Ea are nevoia de pau viitoriu basatu pre ordine, pace, si imbunatatiri generale. Ea voiesce libertate fára licentia, munca si recompensa; voiesce drumuri bune si institute de creditu; voiesce morala si educatia in scóle; organizatia buna in militii; voiesce justitia si administratia onesta.“

Costulu abonamentului pre siese luni pentru Austro-Ungari'a este 5 fr. v. a.

** (O afacere internațională.) Nu demult s'a petrecut în orașul nostru un fapt care aflăm că aru fi datu locu la multe desbateri în unele cercuri oficiale.

Esista în Severin, că mai în toate orașele din țară, unu numeru însemnat de catolici, dintre cari unii se bucura de cetățeni'a română, iera alții sunt supuși la diferite protecțiuni străine. Acești catolici, usuându de sacrul principiu al libertății conștiinței, care este o libertate tradițională la români, au fundatu o biserică pentru trebuințele cultului lor; au clădit în giurul acestui templu zidurile necesare pentru locuința persoanelor eclesiastice, și prin liber'a înțelegere între densii, și-au alesu unu comitetu de gestiune, în mâinile cărui'a au incredințiatu, sub caus'a controlului lor, administrațiunea intereselor materiali și spiritali ale comunității.

Până aci, nimic'a mai naturale și mai simplu. Ce se întâmplă înse? Doi adepți ai ordinului Iisus, ne mai avendu unde să meargă a propaga doctrinele nefaste și învechite ale sântului Loyola, gasira cu cale să vină a tulbură dulcea fraternitate a creștinilor catolici din Severin. Ei se instalară aci că într-unu ce nobin alu lor, se suira cu temeritate pre amvonul sântului locasiu alu fidelilor, începura să intre în sanctuarul familiilor, și pentru a fi în mai multa siguranță, se pusera sub augus'ta și atot-poternic'a protecțiune a vice-consulului Austro-Ungaru din urbi'a noastră. Grăția acestei protecțiuni tutelare, iesuții se crediura domni pre situațiune; ei nu mai voira să scie de nimeni și de nimic'a. Imperiul lor dură astfel câte-va zile. Uitasera înse acești religioși că fia-ce medalie are reversul ei, și că chiar în luna suntu pete. Catolicii din Severin, voindu să adore pre Domnedieu în plina libertate și să nu mai ia și până aci religiunea că să devină unu obiectu de speculă în mân'a cătoru-va precupeti cu sutana, protestara în contra prezenței iesuților în midilocu lor, și în loculu vechiului comitetu care presidă la interesele cultului, alesera pre calea sufragiului unu comitetu care împartășă vederile lor.

Erau s'eu nu catolicii liberi de a face acest'a? Nu credem că unu omu cu mîntea întrăga să caute a le refușă acestu dreptu. Nu de acest'a opiniune fu și dlu Zagorsky vice-consululu Austro-Ungaru din Severin. D-sea s'a crediutu în dreptu de a consideră că supuși imperiului-regatu pre toti catolicii din urbea noastră, și arogându-si prerogative suverane în cabinetulu seu de convenția cu comitetulu desființiatu, modificara personalulu eclesiasticu alu comunității. Mai multu decâtă atât'a, d. vice-consululu în fati'a nevoitiei catolicilor de a acceptă destituirea sacristanului bisericeii fondate și întreținute cu cheltuiel'a lor, se introduse singuru și cu forti'a în domiciliulu acestui sacristan, 'lu gonit din casa pre elu și tota famili'a lui, și asverli toate efectele în midilocu strădei și sub acțiunea ploiei, și incuindu camer'a ocupata, luă chei'a în bușunariulu seu și merse satisfacutu acasă să si fumede în linisce sngările sele de Havana.

Neorocitul impieगतu alu bisericeii, vedindu disprețulu de legi și de autoritate afisiatu cu atăta impudentia de unu agentu consularu alu unui guvern strainu, porni reclamațiune la judecatoriulu instructoru alu urbei Severin, d. Em. Mihaescu Porumbariu, care ocupă atunci prin delegațiune acestă postu; se și transportă pre data la fati'a locului, unde potu să constatedie prin sine însuși și în modu oficiale demarsi'a temerara a vice-consulului Austro-Ungaru, care în midilocu unei țeri autonome și sub ochii autorităților române, și permisese să calce cu atătu curagiu în picioru garanției, ce legile acorda în țăr'a noastră domiciliului și persoanei ori-cărui individu. Delictulu fiindu flagrantu și cadindu sub aplicațiunea art. 151 din codulu penalu român, care este aplicabilu fără deosebire la toti acei'a, cari locuescu pre teritoriulu nostru, judele instructoru se transportă după aceea la locuința vice-consulului pentru a procede la acetele de instrucțiune ce legea i prescrie să facă în asemenea casu. („Gaz. Severinului.“)

** (La congresulu telegraficu internaționalu) care s'a adunatu la 1° Dec. st. n. în Rom'a, afara de Itali'a, suntu reprezentate prin directorii lor de telegrafe statele, cari mai înainte au încheiatu tractatul telegraficu în Vien'a. Congresulu va avé și șese secretari, cari suntu luati din funcționarii dela ministeriulu lucrărilor publice italianu. Imperiulu germanu este re-

presentatu de colonelulu de statu majoru, dlu Meydam, de directorulu de telegrafe bavaresu Gumbart și directorulu de telegrafe și drumuri ferate vuertembergianu, presedintele de Klein, Russi'a e reprezentata de generalulu Lueders, Tierele-de-josu de referendariulu Haring, Austri'a de directorulu generale Brunner de Wattwyl, Ungari'a de consiliariulu ministeriulu Rey, Suedi'a de directorulu telegrafeloru Lendi și de secretariulu Martialu, Suedi'a de consiliariulu de statu Brandstroem.

** (Cetiminu „Independenți'a Belgica“) dela 3 Decemvre: Dominec'a din urma s'a celebratu, la capel'a ambasadei rusesci, maritagiulu dlui Stratu, agentu diplomaticu alu României, cu d-r'a Savalau, apartinendu la un'a din principalele familie armenie dela Constantinopole. Printre marturii juniloru miri figurau generalulu și domn'a Ignatief. „Tr. Carp.“

** (Unu casu curiosu s'a produsu la Lipsca de curendu.) Scen'a se petrece la tribunalulu civile; unu germanu chiamatu sa jore că marture înainte judecatorului, refușă cu ori-ce pretiu sub cuventu, că judecatoriulu eră jidanu și că după o vechia lege sacsona, creștinulu are dreptu să refușe juramentulu unui jidanu. Tribunalulu a amintitu că legea cea vechia este înlocuita de alta nouă, constituțiunea cea nouă federală care suprimă toate deosebirile de cultu și de religiune; amintirile tribunalului fure în daru, și casulu fiindu supus la ministeriulu justiției din Dresd'a, acest'a s'a pronunțiatu în favoarea martorelui, refușându să recunoască poterea abrogativă a noiei legi federale. Parlamentulu dela Berlinu va avé a se pronunția în cestiune în ultimulu apelu.

** (Unu spionu rusescu) s'a prinsu zilele trecute, care lucră în rendu cu ceilalti lucratori la podulu de preste fluviulu March. S'a descoperitu, că elu este unu oficeru rusescu și s'au aflatu la elu mai multe planuri; numai de cătu fû escortatu la Vien'a.

** (Din Russi'a.) Gimnaziulu rusescu pentru femei din Rig'a fû cercetat în primulu seu anu scolasticu 1870/1 nu mai puțin de cătu de 183 invetiacele, dintre cari 160 au fostu ortodocse, 12 protestante, 3 catolice și 5 israelite.

** (Distincțiune.) Renumitul filologu Fridericu Diecz, fundatoriulu filologiei românesce, și-a serbatu în 22 Dec. a. tr. jubileulu de doctoru de 50 ani. Diecz, care s'a nascutu în 1794, a luat parte onorifică la luptele pentru libertate și de atunci până și astăzi se totu ocupa cu literatur'a. La propunerea ministrului Stremayer, imperatululu a decoratu pre carutul erudit cu crucea Comthur a ordului Franciscu Iosifu cu stéu a. Universitatea din Vien'a înca și-a adusu cu onore aminte de celebrulu jubilaru.

** (Unu ramasiagu nebuu.) Se scria lui „Hon“ cu datulu 7 I. trecutu din Acs'a următoarele: Judele de aici se remasi cu unulu care se îmbuldiă a se duce descultiu prin geru mare până la Boglar, care comuna se afla cam o ora de parte de comun'a mai înainte atinsa. După încheierea remasiagului porni curagiosulu pre drumu și ajunge la Boglar, înse aci cadu indatu la pamentu întepenitu și cu picioru totu taiate de ghiata. Elu e acum bolnavu de morțe și si deca se insanatosiédia, picioru totu nu le va mai putea întrebunția.

** (Convenirea a doi calugari.) La gar'a calei ferate din Cicago, care a arsu în tómn'a trecuta, unu calugaru din societatea lui Iisus (iesuitu) conveni cu unu capucinu; capucinuulu avea barba rosia, ceea ce observându iesuitulu, între convorbire i dișe: „Si lud'a a avutu barba rosia“. La aceste capucinuulu reflectă astu-feliu: Cum-ca lud'a aru fi avutu barba rosia, nu e certu; înse aceea e certu, că elu a fostu din societatea lui Iisus.

** (Avisu nasuriloru rosii.) Unu medicu din Parisu ocupandu-se mai multu vreme cu gâdirea, în ce chipu s'aru putea înlatură rosiați'a, ce împodobesce nasurile mai multor omeni, gasi în fine unu midilocu, care este recomandat că uniu mantuire de neplacut'a podoba. Acestu midilocu consistă în schinteile electrice. Inventatoriulu norocitu se chiama Dr. Bernier. După cum se relatéza din Parisu, elu se pregatesce a întreprinde o caletoria prin Europ'a în interesulu și spre binele — nasuriloru rosii. — Noi înse l'amu consiliat, să nu se ostenesca prin tierile unde omeni

cam au placerea se fia prieteni cu inventiunea ferocitului Noie. —

** (Nuantiile iubirei secului frumosu) de diferite națiuni cătra barbati, suntu caracterizate de unu jurnal inormatoriulu chipu: femeile franceze iubescu fruntea deschisa și surisulu seninu și veselu, germanele punu multu pretiu pre frumsetia și tienu cu demnitate la implinirea cuventului datu; pentru holandese pacea este idealulu celu mai scumpu; în fati'a spanioloru barbati curagiosi, pretensivi și inclinati spre resbunare suntu cei mai favoriti; italienele se impaca mai bine cu barbati meditativi și fanatici; femeile ruse prefera pre barbati fuduli, aroganti, despretiitori de alte națiuni; danesele suntu pentru cei ce considera cas'a și famili'a de loculu celu mai pretiosu; englesele dorescu barbati cări sa steie în legatura de sânge cu famili de influenția mare; în fine americanele se marita după ori și cine, fia indiestratu cu ori-ce însusiri, numai sa intranésca o condițiune neaperata, — să aiba pun-g'a bine țicsita. Deca acelu jurnal aru fi cunoscutu și seculu frumosu dela noi, negrescu le-aru fi caracterizatu astfel: Le place economi'a grozavu, despretiuescu luculu în gradulu supremu, încungiura incidentele de divortiu și în fine urescu cochetari'a cum nu se mai pomenesce în altă țară din lume. „Cur. de I.“

** (Sermanulu ovreu) Într'o di de cătra s'era în o strada de ale Iasiului, o multime de omeni trecatori, se oprira, îmbuldiendu-se lângă unu trotoaru de pre strad'a Primariei. Unulu întrebă de altulu ce este, și alergau plini de nerăbdare. După o jumetate de ora lumea se imprascia ridiendu cu hohotu. Anume se întâmplase, că trecându unu ovreu cu unu paner plinu de turte pre trotoaru, de odata se trezi lovit de unu potopu de zapada, ce se pravalise de pre acoperisulu unei case. Acestă nenorocire a bietului ovreu dadu ocașiunea sburdalniciloru baeti, ce se aflau în apropiere, a cumperă turte dulci fără să le plătesca; ovreulu posomoritu și aprópe plângându, fû silitu a duce la stapânulu seu în loculu marfei unu paner de omatu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei Godinesci devenita în vacanția din Protopopiatulu Iliei, statatóre din 150 familii, se escrie concursu până la 1-a Ianuarie 1872 în care di se va face și alegerea de parochu.

Emolumentele suntu:

1. O gradina aratóre și pentru legumi, în estensiune de 780 orgi □.
2. În Zepozie locu de fanatiu de 623 orgi quadrati, se folosesc și pentru ingropatóre.
3. La morminte unu locu de I. jugeru și 927 Stinjini quadrati, parte aratoriu, parte fanati.
4. Venitul stolare îndatinatu, și dela tota famili'a câte 1. ferdela cucuruzu sfarmatu s'au 2. masuri cu ciocani.

Casa parochială nu se afla.

Doritorii de a ocupă acest'a stațiune, au să astérna concursele lor instruate în sensulu „Statutului organicu“ la scaunulu protopopescu în Ilia până în terminulu prefiptu Ilia 14 Decembre 1871.

Cu înțelegerea Comitetului parochialu.

(3—3) Ioanne Orbonasiu, Protopopu.

Edictu.

Mari'a Tesi'a din Aciliu Comitatu Albei de Josu, care cu necredinția de doi ani de zile au parasitu pre legiuitulu ei barbatu Ioanu Vasu din Apoldulu-mare scaunulu Mercurei, se sorocesce a se infatiosiă în unu anu, și o di înainte forului matrimonialu alu Mercurei în persoană, s'eu prin procuratoru spre a-si dá s'ema pribegirei sele, căci la din contra și în absentia densci se voru face cele ce legea dictéza în caus'a lor acest'a.

Forulu matrimonialu alu scaunulu Mercurei.

Sabiuu, 26 Decembre 1871.

(1—3) Petru Badila, protopopu.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Decembre 1871. (9 Ian. 1872.)

Metalicele 5%	63 50	Act. de creditu	338 80
Imprumut. nat. 5%	73 90	Argintulu	113 75
Actiile de banca	836	Gabinulu	5 37